

Wodociągi Warszawskie budują w Wawrze

Przepompownia ścieków, kanalizacja sanitarna, sieć wodociągowa i kanalizacyjna o łącznej długości ponad 11 km – to najbliższe plany inwestycyjne MPWiK dla naszej dzielnicy. Przedsiębiorstwo ogłosiło właśnie przetarg na ich realizację. To cele kluczowe z perspektywy dalszego rozwoju infrastruktury Wawra. Do 2030 roku MPWiK planuje wybudować tu kolejnych 209 km kanałów i 138 km wodociągów za kwotę 292 mln zł. ► **str. 3**

W TYM NUMERZE

STR. 5

W Wawrze podejmowanych jest szereg proekologicznych inicjatyw. Dzieci i młodzież uczestniczyły w projekcie edukacyjnym „Wawerska Akademia Klimatu”, uczniowie SP nr 195 brali udział w warsztatach będących częścią projektu „Szkoła przyjazna klimatowi”. Za nami jest też kolejna edycja akcji „Wawerskie Sprzątanie Lasu”.

STR. 6

Fundacja na rzecz Wielkich Historii, działająca od 2019 roku w wawerskiej Murowance, pielęgnuje lokalne tradycje i historie m.in. poprzez dokumentowanie losów okolicznych mieszkańców i ich rodzin. O najnowszej wystawie pt. „Dopisek na odwrocie” rozmawiamy z jej twórcami: Bogumiłą Nowacką i Pawłem Brylskim.

STR. 8

Bartek Niebielski, 22-letni mieszkaniec Wawra, reprezentant Polski i klubu UKS Falenica, zdobył brązowy medal na dystansie średnim podczas Mistrzostw Świata U23 w MTBO, rozgrywanych we włoskiej miejscowości Lavarone. To nie pierwszy taki sukces sportowca, która ma już tytuły mistrza Europy i świata.

EKOLOGIA

Tam wyrzuć odpady nietypowe

Specjalne samochody, mobilne PSZOKi, mają w Wawrze dwa dyżury w tygodniu. Można tam oddać nieodpłatnie odpady, które nie podlegają domowej segregacji.

W naszych gospodarstwach domowych mamy pojemniki i worki na kilka rodzajów śmieci, ale są takie, które nie kwalifikują się do żadnej kategorii. Są to np. szkodliwe dla środowiska substancje chemiczne jak farby, rozpuszczalniki czy oleje. Powinny one trafić do Mobilnych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (tzw. MPSZOK), które są wsparciem dla stacjonarnych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK).

Specjalnie przygotowane pojazdy przyjmują nieodpłatnie odpady komunalne od wawerczyków podczas dwóch dyżurów w tygodniu: w środy, w godz. 11–12, przy ul. Włókienniczej 54 (obok OPS Wawer) oraz w soboty, w godz. 9–10:30, przy ul. Żegańskiej 1 (parking za urzędem).

MOŻEMY oddać do MPSZOK-ów:

farby i opakowania po farbách, opakowania po olejach innych niż spożywcze, detergenty i opakowania po detergentach, opakowania po środkach ochrony roślin, pojemniki pod ciśnieniem po aerozoluach, rozpuszczalniki, lampy fluorescencyjne, świetlówki i lampy energooszczędne, termometry rtęciowe; leki, igły i strzykawki; tusze i tonery do drukarek, kleje i opakowania po klejach, baterie i akumulatory, oleje i tłuszcze jadalne, mały zużyty sprzęt elektryczny oraz elektro-niczny (np. czajniki, suszarki, głośniki).

NIE MOŻEMY oddać do MPSZOK-ów:

odpadów remontowo-budowlanych, dużego zużytego sprzętu elektrycznego oraz elektronicznego, odpadów wielkogabarytowych, opon; odpadów „zielonych”, niesegregowanych odpadów komunalnych, odpadów w opakowaniach uszkodzonych w stopniu powodującym wyciek substancji znajdujących się wewnątrz.

OŚWIATA

Uczcili patrona

Gmach Szkoły Podstawowej nr 86 w Aninie wzbogacił się o mural poświęcony jej patronowi, Bronisławowi Czechowi. W ten sposób zwieńczono roczne obchody 60-lecia szkoły.

Przedwojenny sportowiec ma swój szkolny mural.

SP nr 86 przy ul. Korynckiej została otwarta we wrześniu 1962 roku. W zeszłym roku świętowała jubileusz. Jego symbolicznym spuentowaniem jest piękny mural przy wejściu, odsłonięty przed kilkoma tygodniami, który namalowała wawerska artystka Christina Papaioannou.

Mural przedstawia patrona szkoły – Bronisława Czecha (został nim w 1970 roku), urodzonego

w 1908 roku wybitnego polskiego sportowca, narciarza, trzykrotnego olimpijczyka i wielokrotnego mistrza Polski. Oprócz narciarstwa czynnie uprawiał taternictwo, szybownictwo, znakomicie rzeźbił w drewnie, pisał także wiersze. W 1944 roku został zamordowany przez hitlerowców. Jego bohaterska postawa i poświęcenie są wzorem dla uczniów szkoły.

sp

ZDROWIE

Tu wrócisz do formy

Przy Przzychodni Rejonowej nr 4 w Marysinie Wawerskim działa od września nowe Centrum Rehabilitacji.

Zapotrzebowanie na tego typu świadczenia jest bardzo duża, więc to ważna inwestycja dla SZPZLO Warszawa-Wawer.

W oficjalnym otwarciu Centrum uczestniczyli m.in. burmistrz Norbert Szczepański wraz zastępcami Leszkiem Baraniewskim i Łukaszem Jeziorskim

Do tej pory zabiegi rehabilitacyjne wykonywane były w Przzychodni Rejonowej nr 1 przy ul. Strusia 4/8, jednak ograniczona przestrzeń nie pozwalała na realizację potrzeb wszystkich pacjentów. W związku z tym część usług rehabilitacyjnych została przeniesiona w nowe miejsce, przy ul. Begonii 10. Na powierzchni 400 m² powstały m.in. sale do kinezyterapii, gabinety fizykoterapii, hydroterapii i krioterapii.

Centrum Rehabilitacji oferuje m.in. fizjoterapię ortopedyczną, neurologiczną, geriatryczną, kardiologiczną, uroginekologiczną i stomatologiczną, tera-

pię bólu, rehabilitację sportową i trening funkcjonalny, terapię psychosomatyczną i masaże. Będą z nich korzystali przede wszystkim pacjenci skierowani w ramach prewencji rentowej ZUS, ale świadczenia są też dostępne dla pacjentów poza ubezpieczeniem w NFZ.

Dodatkowo uwolniona powierzchnia i kadry w Przzychodni nr 1 pozwolą na zwiększenie przyjęć pacjentów z ramach NFZ oraz na rozwój poradni rehabilitacji przy ul. Strusia.

ps

INWESTYCJE

Wodociągi Warszawskie budują w Wawrze

MPWiK ogłosiło przetarg na budowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, kluczowej z perspektywy dalszego rozwoju infrastruktury Wawra. Łączna długość nowych odcinków wyniesie ponad 11 km. Powstanie również przepompownia ścieków i kanalizacja sanitarna.

Wawer od lat zмага się z problemami wodociągowo-kanalizacyjnymi. Większość gospodarstw domowych jest zmuszona korzystać z szamb. Ta sytuacja się zmienia, choć jest to proces długoletni. Wodociągi Warszawskie podają, że od lat najwięcej nowych sieci budują właśnie w Wawrze, w którym proces urbanizacji jest wyjątkowo dynamiczny.

– Rozbudujemy infrastrukturę mimo często niesprzyjających okoliczności, jak nieuregulowany status niektórych gruntów czy gęstość innej infrastruktury podziemnej. W latach 2007–2022 wybudowano i zmodernizowano w dzielnicy łącznie 148 kilometrów sieci wodociągowej oraz 143 kilometry sieci kanalizacyjnej, przeznaczając na inwestycje około 326 milionów złotych – podkreśla rzecznik MPWiK Marek Smółka.

Najnowsze prace obejmują budowę przepompowni ścieków o wydajności 216 l/s przy ul. Skalnicowej oraz kanalizacji sanitarnej przy ulicach Skalnicowej, Wał Miedzeszyński, Trakt Lubelski i Strzygłowskiej. Spółka wybuduje też nowe odcinki magistral wodociągowych przy Wale Miedzeszyńskim, Skalnicowej i Panny Wodnej. Łączna długość nowej sieci kanalizacyjnej wyniesie ponad 5 km, a wodociągowej ponad 6 km. Te inwestycje są bardzo ważne, ponieważ warunkują dalszą roz-

budowę i funkcjonowanie systemu kanalizacji na obszarze ok. 750 ha osiedli Nadwiśle, Radość czy Miedzeszyn, zamieszkałych obecnie przez ok. 18 tys. osób, z perspektywą budowy w ciągu najbliższych 10 lat kolejnych kilku tysięcy mieszkań.

– Inwestycja pozwoli na uruchomienie odbioru ścieków z ponad stu posesji, położonych przy już wybudowanych kanałach. Wodociągi Warszawskie będą, tak jak dotąd, zachęcać mieszkańców do rezygnacji z szamb i przyłączania się do miejskiej infrastruktury, organizując w dzielnicy spotkania konsultacyjne – zapewnia Renata Tomusiak, prezes zarządu MPWiK. Władze stolicy, chcąc zachęcić warszawiaków do wdrażania rozwiązań ekologicznych, udzielają dotacji w wysokości 6 tys. zł na likwidację szamb i podłączenie do miejskiej sieci kanalizacyjnej.

Jakie są dalsze perspektywy dla Wawra? Do 2030 roku MPWiK planuje wybudować kolejnych 209 km kanałów i 138 km wodociągów za kwotę 292 mln zł. Łącznie na inwestycje sieciowe we wszystkich dzielnicach Wodociągi Warszawskie w ciągu 8 lat przeznaczą prawie 2 mld 600 mln zł. Plan przewiduje wybudowanie 725 km sieci wodociągowej i 637 km sieci kanalizacyjnej.

pds

Te inwestycje to priorytet

Norbert
Szczepański
Burmistrz
Dzielnicy
Wawer

Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Wawrze jest w naszej dzielnicy niezwykle potrzebna. Skala inwestycji - ponad 5 km sieci kanalizacyjnej, ponad 6 km wodociągowej oraz nowa przepompownia ścieków – jest największa w ostatnim czasie. To rozwiązanie problemów sanitarnych nie tylko tysięcy mieszkańców gospodarstw domowych, zlokalizowanych przy ulicach, wzdłuż których będzie budowa, ale i tych mniejszych, przyległych do nich.

SAMORZĄD

Przyjazne miejsce

Urząd Dzielnicy Wawer zdobył nagrodę w 8. edycji ogólnopolskiego konkursu „Przyjazny Urząd”. Jury doceniło m.in. profesjonalizm, wysoką jakość obsługi klienta i nowoczesne podejście do zarządzania.

Program „Przyjazny Urząd” organizuje Quality Institute. Pracę jednostek sektora publicznego ocenia kapituła, w której zasiadają naukowcy z Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy i warszawskiej Szkoły Głównej Handlowej.

Obsługa jest jeszcze lepsza po remoncie Wydziału Obsługi Mieszkańców, zakończonym na początku 2023 roku.

– Przyznany przez nią znak jakości „Przyjazny Urząd” potwierdza, iż w opinii eksperckiego jury oceniana jednostka stosuje wysokie standardy jakościowe w swojej działalności, związanej z obsługą interesanta i świadczeniem usług publicznych – tłumaczy Piotr Celej, prezes Quality Institute. W tegorocznej edycji wyróżniono blisko 20 urzędów, w tym urzędy miast i gmin, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, urzędy pracy i centra pomocy rodzinie. W tym prestiżowym gronie znalazł się

Urząd Dzielnicy Wawer. – Chcemy profesjonalnie służyć pomocą mieszkańcom. Załatwiamy sprawy starannie, udzielając wyczerpujących informacji. Zależy nam, aby mieszkańcy lubili swój urząd i wysoko cenili nasze usługi. Przyznany certyfikat otrzymamy w konkursie „Przyjazny urząd” motywuje nas jeszcze bardziej do dalszej pracy na rzecz naszych mieszkańców – podkreśla Justyna Merwa, naczelniczka Wydziału Obsługi Mieszkańców.

ps

HISTORIA

Wawer pamięta

Dwie ważne uroczystości rocznicowe odbyły się w Falenicy i na osiedlu Las. Oba mają związek z wydarzeniami z okresu II wojny światowej.

Od tragicznych wydarzeń minęło 79 lat.

Pod Pomnikiem Pamięci Narodowej przy ul. Sęczkowej 60, jak co roku, uczczono pamięć 78 mieszkańców osiedla Las, wywiezionych i zamordowanych w niemieckich obozach w latach 1939–1944. Była to już 79. rocznica tragicznych wydarzeń. Odprawiona została msza w kościele pod wezwaniem św. Karola Boromeusza, a następnie pod pomnikiem odbył się apel pamięci w hołdzie zamordowanym z udziałem mieszkańców, przedstawiceli Rady Osiedla Las, wiceburmistrza Leszka Baraniewskiego i radnej Joanny Buczyńskiej.

Z kolei SP nr 76 im. 13 Dywizji Piechoty Strzelców Kresowych obchodziła święto swojego patrona oraz rocznicę bitwy pod Falenicą, w której walczyli żołnierze tej formacji podczas kampanii wrześniowej 1939 roku. Z tej okazji odbyły się uroczystości przy kamieniu pamiątkowym przed budynkiem Kulturoteki w Falenicy oraz na cmentarzu w Aleksandrowie, gdzie są mogiły poległych żołnierzy. Obecni byli mieszkańcy, społeczność szkolna, zastępca burmistrza Łukasz Jezierski oraz radna Helena Kroszczyńska i naczelnik wydziału oświaty Renata Potrzebowska.

ps

Uroczystość przy falenickim pomniku.

EKONOMIA I BIZNES

Młode pomysły warto wspierać

Przed nami kolejna edycja lekcji z projektowania start-upu, które odbędą się w wawerskich liceach w ramach programu „Wawerskiego Integratora Przedsiębiorczości”. To bardzo ciekawy cykl warsztatów dla przedsiębiorczej młodzieży.

Finaliści zeszłorocznej edycji warsztatów.

W ubiegłym roku rozpoczęliśmy projekt, skierowany do wawerskich liceów, dwóch wawerskich szkół średnich, które w programie nauczania mają przedmiot Podstawy Przedsiębiorczości. Do udziału w warsztatach zgłosiło się 9 zespołów. Jednym z celów projektu było kształtowanie postaw przedsiębiorczych, wzmocnienie samodzielności, kreatywności oraz motywowanie młodzieży do podejmowania takich inicjatyw.

Podczas dwudniowych warsztatów zespoły tworzyły swoje pierwsze projekty biznesowe, które przedstawiły na spotkaniu podsumowującym Demo Day przed jury. Już same nazwy potencjalnych biznesów intrygowały: Bonus Liber, Educachear, Schab Corporation, Bufallo event, Stream-up, Słodka Eko Biblioteka, Relevant, Kazzo, Coaching Us. Młodzież postawiła na tradycyjne branże, lecz w nowoczesnej formule. Żywnienie, edukacja oraz rozrywka to tylko niektóre z branż, w których młodzi ludzie widzą możliwość wprowadzania innowacyjnych pomysłów.

Co nasze warsztaty wniosły? Przede wszystkim umożliwiły uczniom zdobycie nowych umiejętności z zakresu zakładania własnego biznesu, zweryfikowanie pomysłów i planów na prowadzenie własnej działalności. Uczestnicy poznali:

- różne możliwości kształtowania swojej przyszłej kariery zawodowej;
- metodologię i narzędzia typowe dla start-upów; mieli okazję zastosować je w praktyce;
- metody testowania pomysłów na biznes bez konieczności ponoszenia dużych kosztów i poświęcania znacznej ilości czasu;
- sposoby oszacowania nakładów inwestycyjnych, kosztów i przychodów swojego przyszłego biznesu;
- zasady komunikacji i budowania marki w mediach społecznościowych;
- sposoby tworzenia wizytówek, ulotek, plakatów, prostych stron internetowych oraz pro-

totypów aplikacji z zastosowaniem darmowych narzędzi internetowych;

- zasady prezentowania swoich pomysłów w taki sposób, aby zaciekać potencjalnych partnerów lub inwestorów.

Udział w warsztatach rozbudził w uczniach motywację do działania, a także podniósł świadomość możliwości, jakie daje im współczesny świat innowacji.

Przed nami druga edycja Wawer Start UP School, która w tym roku rozpocznie się w październiku, a finał zaplanowano na 15 listopada. Bardzo jesteśmy ciekawi tegorocznych pomysłów. W tym roku zmieniliśmy formułę przyznawania nagród – nie tylko uczestnicy otrzymają wartościowe nagrody, ale również szkoła, której uczniowie zdobędą pierwsze miejsce.

ps

Rozwijamy przedsiębiorczą społeczność w Wawrze!

WARSZTATY

Podstawy prawne

Prowadzący:
Jarek Ziobrowski

26.10.2023 10:00 - 13:00

Strefa Przedsiębiorczości
ul. Żegarska 1a, sala 4B, Warszawa

Zapisz się już dziś!

Wawer

EKOLOGIA

Edukacja jest najważniejsza

Wawerska Akademia Klimatu była zaproszeniem dla młodzieży do głębszego zastanowienia się nad kwestiami ekologii i ochrony środowiska. Otrzymała się między 11 a 13 września w WCK.

Młode pokolenie, dzięki edukacji i większej świadomości, ma szansę poprawić los naszej planety.

Edukacja ekologiczna młodych ludzi to jedyna nadzieja na lepszą przyszłość Ziemi i jej mieszkańców. Może kolejne pokolenia będą potrafiły zmienić kierunek, w jakim pędzi nasza cywilizacja. Każdy powinien dokładać swoją cegiełkę do budowy tego celu. Wawer, we współpracy z Fundacją Green Festival, zorganizował trzydniową Wawerską Akademię Klimatu. Do udziału w niej zostali zaproszeni uczniowie szkół podstawowych i średnich z terenu dzielnicy. Uczestniczyli w projekcjach filmów o tematyce ekologicznej, takich jak „Serce dębu”, „Animal” oraz „Zapakowana w plastik”.

Po seansach uczniowie brali udział w quizach, w których nagrodami były upominki, związane z ochroną środowiska. Ważnym punktem programu była również prelekcja Kamila Wyszkowskiego – dyrektora wykonawczego United Nations Global Compact Network Poland. To powołana przez ONZ, największa na świecie inicjatywa zajmująca się zrównoważonym i odpowiedzialnym rozwojem biznesu z poszanowaniem praw człowieka i ochrony środowiska.

ps

OCHRONA PRZYRODY

Ogrody przy szkole

W Szkole Podstawowej nr 195 odbyły się warsztaty edukacyjne dla uczniów, będące częścią projektu „Szkoła przyjazna klimatowi”.

Podczas warsztatów dokonano wielu nasadzeń przy szkole.

Dwuletni projekt dzielnicy Wawer i Fundacji Sendzimira, rozpoczęty w styczniu 2022 roku, ma pogłębić wiedzę uczniów i nauczycieli na temat skutków zmian klimatu oraz metod adaptacji do nich. W tym celu na terenie szkoły przy ul. Króla Maciusia powstaje rozbudowana ścieżka edukacyjna, która pozwoli na kompleksowe zagospodarowanie wód opadowych z wykorzystaniem błękitno-zielonej infrastruktury wokół budynku.

Prace przy tej inwestycji już trwają, pisaliśmy o nich w poprzednim wydaniu „Kuriera Wawerskiego”. Równolegle prowadzone są działania edukacyjne. 20 września odbyły się warsztaty, podczas których osiem grup uczniów, wspólnie ze specjalistami z Fundacją Sendzimira, zajmowało się nasadzeniami roślin w parku kieszonkowym na terenie szkoły. Dzieci dowiedziały się, jakie etapy można wyróżnić w prawidłowym funkcjonowaniu ogrodów deszczowych; w jakiej kolejności usypuje się warstwy, jak dobiera rośliny i jak je sadzi.

Już 28 października na terenie szkoły odbędzie się piknik ekologiczny, otwarty dla wszystkich mieszkańców. O szczegółach napiszemy w kolejnym numerze „Kuriera”.

sp

EKOLOGIA

Trzy tony zebranych śmieci

Za nami 12. edycja akcji „Wawerskie Sprzątanie Lasu”, w której wzięły udział setki wolontariuszy, m.in. uczniowie lokalnych szkół. Efekt to trzy tony zebranych śmieci.

Wydarzenie jest organizowane przez wawerskie radne – Agnieszkę Wójcik i Sandrę Spinkiewicz – we współpracy z Młodzieżową Radą Dzielnicy, Urzędem Dzielnicy Wawer, Fundacją Wawer oraz szkołami. W tym roku celem działań był Las Barciucha w Aninie. Dopisała pogoda i frekwencja. Teren został dokładnie wysprzątany. Zbierane były również elektrośmieci.

Wydział Ochrony Środowiska zapewnił sprzątającym worki i rękawiczki, jeden z wawerskich hoteli – ciepły poczęstunek w postaci żurku i zupy pomidorowej, które pozwoliły odbudować siły po ciężkiej pracy. Nie zabrakło też drobnych upominków od Nadleśnictwa Celestynów i Lasów Państwowych. Miłą niespodzianką było towarzystwo przeuroczych alp, które na pewno cieszyły się, mogąc spacerować w czystym terenie. Kolejne „Wawerskie Sprzątanie Lasu” już w sobotę, 14 października.

ps

Wawerskie sprzątanie lasów to już tradycja.

HISTORIA

Dziedzictwo lokalnej społeczności

Fundacja na rzecz Wielkich Historii działa w wawerskiej Murowance od 2019 roku. Opowiada o lokalnej tradycji, kulturze i najnowszej historii poprzez losy i pamięć okolicznych mieszkańców i ich rodzin. Najnowsza inicjatywa to wystawa na Plaży Romantycznej pt. „Dopisek na odwrocie”.

O kulisach jej powstawania opowiadają BOGUMIŁA NOWACKA – absolwentka historii sztuki, opiekunka Digipunktu i artystka multimedialna – oraz PAWEŁ BRYLSKI – autor tekstów i twórca wystaw. Rozmawia z nimi Marta Michalska z Centrum Archiwistyki Społecznej.

Opowiedzcie, jak zrodził się pomysł na to działanie.

Bogumiła – Chcieliśmy wyjść do mieszkańców i mieszkank. W Fundacji pracuję od dwóch lat i muszę powiedzieć, że miejsce, w którym się właśnie znajdujemy, przy ulicy Płowieckiej na Wawrze, wcale nie było dobrze znane. Jesteśmy obecni w Internecie, ludzie wiedzą o nas, do Digipunktu przyjeżdżają osoby z całej Warszawy, ale mam wrażenie, że z samego Wawra mniej. Z tego też powodu nie chcieliśmy robić wystawy w budynku, ale właśnie w plenerze, w przestrzeni dzielnicy, i zaprosić mieszkanki i mieszkańców do Murowanki poprzez wydarzenia towarzyszące wystawie.

Następnym wyzwaniem było wybranie odpowiednich zdjęć z naszej całkiem pokaźnej kolekcji. Kiedy przeglądałam zdjęcia, zwracam często uwagę na... nie wiem, jak to powiedzieć... taką poetykę codzienności? Nie szukam zdjęć, które dystansują mnie od przeszłości. Raczej analizuję, które z nich wywołują we mnie jakieś uczucia ciepła. Taką ciepłą kulkę w środku. W naszych materiałach znalazłam tego bardzo dużo. Wcześniej opracowywałam zbiory cyfrowe prezentujące sztukę współczesną, tam była zupełnie inna poetyka. Teraz odkrywam nowy świat.

Chyba wiem, co masz na myśli. Przeglądam czasem setki archiwalnych zdjęć, na których są setki obcych twarzy. Oglądam je na chłodno – są źródłem historycznym. Nagle jednak uświadamiam sobie, że ludzie na tych zdjęciach mieli swoje imiona, byli w jakichś relacjach, coś robili w życiu – ciepła kulka nie brzmi może jak naukowa kategoria do badania archiwalnej fotografii, ale nie mogę zaprzeczyć, że stare zdjęcia nie uruchamiają mojej wyobraźni i potrzebna jest mi jakaś metafora do opisanego tego procesu.

Paweł – Uważam, że historia tak zwana podręcznikowa uczy nas fałszywych narzędzi. Większość tych ciepłych kulek nie mieści się w wielkiej historii, opisywanej przez wielkich narratorów. Jeżeli tak zwana historia jest przedstawiana jako dzieje władzy, przemocy czy eksploatacji, najczęściej niczego w niej o nas nie ma. Z codziennymi historiami ludzi, którzy są podobni do nas, łatwiej nawiązać jakąś relację emocjonalną, ale jednocześnie są one na dalszym planie wielkiej historii.

Bogumiła – Chciałam, żeby zdjęcia miały swój kontekst, więc potrzebowaliśmy opowieści darczyńców i darczynek o tym, co jest na fotografiach, ale też ogólnie o ich przeszłości. Na

Letnia wystawa na plaży jest zakończona, ale nadal można ją oglądać on-line.

wernisażu można było zaobserwować, jak osoby rozpoznają na zdjęciach swoich znajomych czy nauczycieli i nauczycielki ze szkolnych lat.

Mamy więc wybrane zdjęcia – Paweł, co zrobiliście z nimi dalej?

Paweł – Moje zadanie polegało na stworzeniu pewnej ramy, wskazaniu kierunków patrzenia. Wystawa jest jak palec wskazujący, pomaga zmienić wyobrażenie o materiale archiwalnym. Wielka historia gromadzona w wielkich archiwach może nas onieśmielać – to wojna, pogrzeb jakiegoś wodza, wielkie kataklizmy. W naszych prywatnych archiwach tych rzeczy nie ma. Czy zatem nasze zdjęcie nadaje się do złożenia w archiwum, skoro tu cieszymy się z nowego samochodu marki Wartburg, a tu z tego, że jedziemy do Bułgarii na pierwsze wczasy? Nasza odpowiedź brzmi: tak.

Zależy mi na pokazaniu, że nasze doświadczenia nie muszą być wielkie i spektakularne, by o nich mówić na wystawie. W trakcie pracy nad „Dopiskiem” jeździłem na Plażę Romantyczną, obserwowałem spacerujące tam osoby i próbowałem wyobrazić je sobie w sytuacji zwiedzania. Utwierdzałem się w przekonaniu, że wystawa musi nieść treści emocjonalnie uniwersalne – odwołujące się do ogólnoludzkich, elementarnych doświadczeń. Bez onieśmielającej narracji. Wtedy olśniło mnie, że prostota „dopisku na odwrocie” zdjęcia wyraża więcej niż wielka opowieść.

Jak wygląda program towarzyszący wystawie?

Bogumiła – Do końca października potrwa seria warsztatów w szkołach podstawowych i one są super! To właśnie takie ćwiczenie z dopisku na odwrocie. Dzieci interpretują zdjęcia i zastanawiają się, co można by dopisać na rewersie. Przy okazji uczą się, czym są metadane, czyli dane, które dostarczają nam informacji o innych danych, jak na przykład kto jest widoczny na fotografii.

Czy używanie między sobą określenia archiwistyka społeczna?

Paweł – Na wystawie piszemy: „Archiwa społeczne są dopiskiem na odwrocie historii, opowiadają świat, na który zwykle nie było miejsca w podręcznikach. Wojny, zbrodnie, katastrofy, wynalazki czy tak zwane odkrycia geograficzne to tylko część dziejów, związana z dominacją

i podbojem. Z drugiej strony są historie dotychczas opowiadane jedynie prywatnie. Archiwistyka społeczna to światowy ruch, który wyzwala alternatywny widok przeszłości, w którym jest wreszcie miejsce dla niewidocznych osób i pomijanych tematów, czasem dla zwykłych, codziennych spraw takich jak miłość i troska”.

Bogumiła – A podtytuł wystawy to „archiwum wawerskiej społeczności”. Mnie się podoba to pojęcie, jest miękkie i dobrze się kojarzy, ale obojętnie nie czuję się archiwistką społeczną. Dopiero teraz, przy okazji wystawy, czuję, że pracuję ze społecznością; wcześniej archiwistyka kojarzyła mi się tradycyjnie, jako opracowanie materiału źródłowego. Ten materiał najbardziej mnie fascynuje, cały proces digitalizacji, który obarczony jest przecież bardzo ścisłymi standardami.

Wcześniej w ogóle o tym nie myślałam, ale teraz przy opracowywaniu wspólnie z klientami Digipunktu materiałów archiwalnych na naszą wystawę poczułam, że archiwistyka społeczna jest mi coraz bliższa. Pokazuje przecież ten ludzki aspekt, emocjonalny, historii opowiadanej, sensorycznej – ciągle szukam właściwego określenia.

Wystawa „Dopisek na odwrocie” jest dostępna on-line na stronie dopiseknaodwrocie.digipunkt.pl

Fragment wywiadu przeprowadzonego 28.08 w Murowance przez Martę Michalską dla Centrum Archiwistyki Społecznej w ramach cyklu rozmów „Archiwiści społeczni o sobie”. Pełen wywiad dostępny na stronie: cas.org.pl/archiwisci-spoleszni/bogumila-nowacka-pawel-brylski

ps

Bogumiła Nowacka i Paweł Brylski przed Murowanką.

KULTURA

Rockman z poetycką duszą

Limboski – jeden z najciekawszych polskich muzyków rockowych ostatnich lat – zagra w Wawerskim Centrum Kultury w Międzyzlesiu już 7 października.

Michał Limboski – przez wiele lat związany z Krakowem, a obecnie mieszkający w Berlinie – jest autorem tekstów, wokalistą, gitarzystą i producentem muzycznym. Łączy unikalny styl gry na gitarze z rzadkimi technikami wokalnymi, jak choćby śpiew alikwotowy. Inspiracje odnajduje w muzycznej tradycji amerykańskiego Południa, ale sięga też do francuskich szansonistów, tanga czy polskiego folkloru. Gdy śpiewa covery, sięga po utwory takich artystów jak Nick Cave, PJ Harvey czy Bruce Springsteen, co daje nam wyobrażenie o gustach muzycznych Limboskiego.

W swoich piosenkach bywa poetycki i pełen wrażliwości, co nie przeszkadza mu w byciu koncertowym drapieżnikiem, pełnym charyzmy i pasji. Doce-

niają go fani i krytycy. Jego albumy były dwukrotnie nominowane do „Fryderyków”. Najnowszy projekt artysty to Limboski & Rev.Ray. Panowie spotkali się w czasach pandemicznego spowolnienia i niepokoju, a ich piosenki, tworzone powoli w domowym zaciszu, prezentują niezwykłą mieszankę soulu, gospel i popu, wzbogaconą odrobiną elektroniki i przefiltrowaną przez ich niepowtarzalną, słowiańsko-afroamerykańską wrażliwość. Album tego duetu zapowiada utwór „Baby don't you wanna come”. Cały krążek poznamy na początku 2024 roku.

WCK, ul. Żegańska 1a, sobota, 7.10, godz. 19, bilety 40 zł dostępne w kasie WCK i on-line na stronie wck-wawer.pl/kup-bilet

ps

KULTURA

Przedwojenny jazz

Tydzień później, 15 października, Wawerską Strefę Kultury odwiedzi Jazz Band Młynarski-Masecki. Zapowiada się wyjątkowa muzyczna uczta, na której będzie serwowany przedwojenny polski jazz.

Wybitny pianista Marcin Masecki razem z Janem Emilem Młynarskim powołali do życia zespół odwołujący się do starej tradycji polskich orkiestr jazzowych międzywojnia. W repertuarze Jazz-Bandu znalazły się utwory swingowe, w większości nieznane. Nie brakuje też wyjątkowych tang, z których autorstwa polscy kompozytorzy znani byli na całym świecie.

Całe przedsięwzięcie skupione jest wokół ducha postaci Adama Astona – najwybitniejszego przedwojennego polskiego śpiewaka rozrywkowego – oraz Henryka Warsa – najważniejszego polskiego przedwojennego pianisty, aranżera i kompozytora.

Masecki z Młynarskim starają się zrehabilitować stracone szanse całego pokolenia polskich artystów rozrywkowych, którzy w rozkwicie prosperity musieli uciekać, walczyć, ginąć i emigrować, osierocając polską muzykę rozrywkową w niepowetowany sposób. Nowe aranżacje i wykonanie nadają całości zupełnie nowy oddech, czyniąc tę muzykę aktualną, żywą, porywającą do tańca i zmuszającą do wzruszeń.

Zespół występuje w składzie: Jan Emil Młynarski – śpiew i bandżola; Marcin Masecki – pianino; Jerzy Rogiewicz – perkusja; Piotr Wróbel – suzafon; Tomasz Duda – saksofon; Jarosław Bothur – saksofon

i Michał Fetler – saksofon. W Wawrze artyści zaprezentują swoje przeboje, w tym materiał z najnowszego albumu „Płyta z zadrą w sercu”.

WCK, ul. Żegańska 1a, niedziela, 15.10, godz. 19, bilety 40 zł dostępne w kasie WCK i on-line na stronie wck-wawer.pl/kup-bilet

pds

EDUKACJA

Wzorce z przeszłości

Podsumowanie projektu „List do powstańca” odbędzie się podczas gali w Wawerskim Centrum Kultury, już we wtorek, 3 października. Warto przyjść i zobaczyć, jak wawerska młodzież kultywuje pamięć o powstaniu warszawskim.

„List do powstańca” to inicjatywa, która stała się pomostem między pokoleniami. Współczesną młodzieżą i tymi, którzy niemal 80 lat temu,

będąc nastolatkami, brali udział w powstańczych walkach na ulicach Warszawy. Pomysł wyszedł od przedstawicieli Młodzieżowej Rady

Dzielnicy Wawer, realizacji podjęła się fundacja Muzeum z Klasą we współpracy z Urzędem Dzielnicy Wawer.

Za nami m.in. konkurs literacki i warsztaty oraz realizacja spektaklu. Efekty wszystkich działań poznamy 3 października. W programie gali są m.in. debata oksfordzka „Postawy niepodległościowe z powstania warszawskiego są wzorcem dla współczesnej młodzieży” z udziałem uczniów i uczennic XXV LO im. Józefa Wybickiego, spektakl teatralny, wręczenie nagród dla młodzieży przeprowadzającej wywiady z powstańcami warszawskimi oraz dla laureatów konkursu literackiego.

WCK Międzyzlesie, ul. Żegańska 1a, wtorek, 3.10, godz. 12-14, wstęp wolny.

ps

Walczący w kręgu

Zawodnicy UKS Marysin Wawerski wrócili z czterema medalami z Mistrzostw Polski Młodzików i Młodziczek w Sumo, rozgrywanych w Kwidzynie.

Młodzi zawodnicy z klubu UKS Marysin Wawerski mają serce do walki i być może w przyszłości zasilą szeregi naszej reprezentacji.

Sumo to wciąż raczej egzotyczna w Polsce i Europie dyscyplina, wywodząca się oczywiście z Japonii, gdzie ma wielowiekową tradycję, liczącą niemal 1800 lat. Polem walki jest koło o średnicy 4,55 m. W ojczyźnie sumo – jak żaden inny sport – jest skomplikowanym ceremoniałem, a zawodnicy wielkimi gwiazdami. Na Starym Kontynencie nie mają takiego statusu, ale sportowe sukcesy zawodników powinny być powodem do dumy.

Mistrzostwa Polski w Sumo Młodziczek i Młodzików U13–U15 odbyły się w dniach 9–10 wrze-

śnia w Kwidzynie. Wawer reprezentowali zawodnicy z UKS Marysin Wawerski, działającego przy SP nr 195 im. Króla Maciusia I. Przywieźli z turnieju cztery medale: dwa srebrne i dwa brązowe. Joanna Rżysko i Antoni Biedrzycki zajęli 2 miejsca w kat. 40 kg, Mikołaj Koszewski zajął 3 miejsce w kat. 55 kg, a Nikola Jankowska to samo miejsce na podium w kat. 45 kg.

Za sukcesy młodzieży odpowiada ich trener w UKS Marysin Wawerski Leszek Blautenberg. To wielokrotny medalista mistrzostw Polski

Przed nami 5. Bieg z Radością, organizowany przez Toyota Radość i fundację Żyj z Radością. Charytatywne wydarzenie odbędzie się 8 października.

Uczestnicy mogą się zmierzyć z dwoma dystansami: 5 i 10 km. Najmłodszy pobiegna na dystansie mini maratonu w Biegu z Radością Malucha. Rywalizować można indywidualnie, ale i drużynowo i zaważać o puchar dla Najszybszego Teamu. Celem imprezy jest jednak nie tylko popularyzacja zdrowego trybu życia, ale i pomaganie innym potrzebującym. Są to podopieczni Fundacji Polsat. W tym roku zbieramy dla Jasia.

Biegowi towarzyszy tradycyjnie piknik rodzinny na terenie salonu Toyota Radość i Lexus Warszawa Radość. Powstaną tam duża strefa gastronomiczna oraz strefa chillout. Nie zabraknie atrakcji dla dzieci. Zapisy prowadzone są on-line na stronie datasport.pl, ale można też zrobić to na miejscu w dniu zawodów. Honorowym patronem biegu jest Burmistrz Dzielnicy Wawer Norbert Szczepański.

w zapasach w barwach klubu CWKS Legia Warszawy. Po zakończeniu zawodniczej kariery został trenerem, ale nadal startował i to z sukcesami. Zdobył 15 złotych medali mistrzostw Polski weteranów w stylu wolnym i klasycznym. Jest też znany z ekranu. Zagrał sobowótora Cezarego Pazury w filmie „Kiler-ów 2-óch”, a później w dokumencie „Podwójne życie”, poświęconym sobowótom znanych ludzi.

ps

Bartek Niebielski to młody, ale już utytułowany zawodnik. Brawa za kolejny medal!

Medal dla kolarza górskiego

Bartek Niebielski zdobył 21 września brązowy medal na dystansie średnim podczas Mistrzostw Świata U23 w MTBO, rozgrywanych we włoskiej miejscowości Lavarone.

22-letni mieszkaniec Wawra, reprezentant Polski i klubu UKS Falenica, to już bardzo utytułowany zawodnik, mistrz Europy i dwukrotny mistrz świata. Dyscyplina, w której startuje, wciąż nie jest w Polsce szeroko znana. Rowerowa jazda na orientację (RjNO) wymaga nie tylko

sprawności fizycznej, siły i dobrej techniki jazdy, ale także umiejętnego czytania map i szybkiego myślenia. Celem jest bowiem odnalezienie wszystkich punktów zaznaczonych na mapie i zrobienie tego w jak najkrótszym czasie. Bartek to potrafi, czego dowodzą jego sportowe wyniki.

„Zawody polegają na tym, że na minutę przed startem dostajemy mapę, której wcześniej nie znamy, i na jej podstawie musimy zaliczyć punkty kontrolne w terenie. Cała sztuka polega na tym, aby wybrać jak najkrótszy i najbardziej optymalny wariant dojazdu między nimi. O naszym ostatecznym wyniku decyduje czas na mecie, ponieważ zazwyczaj startuje się w interwale czasowym” – opowiadał młody mistrz na antenie radiowej Trójki po zeszłorocznym zwycięstwie.

Tegoroczne Mistrzostwa Świata U23 MTBO (Mountain Bike Orienteering) rozgrywane były w północnych Włoszech, w Trydencie, niedaleko jeziora Garda. To malownicze, górskie tereny, obfitujące w wymagające i technicznie trudne trasy. „Nie było lekko, ale zakończyło się na najniższym stopniu podium. Jutro dystans klasyczny i ma przez cały dzień padać deszcz, czyli będzie jeszcze trudniej. Trzymajcie kciuki”, pisał do nas w dniu sukcesu Bartka jego trener Jan Cegielka.

Zawody są jednocześnie ostatnią rundą tegorocznego Pucharu Świata w MTBO. Bartek Niebielski zajmuje w nim 33 pozycję. Postaramy się niebawem porozmawiać z młodym sportowcem o jego rowerowej pasji i innych zainteresowaniach.

ps